

Flipped classroom, czyli odwrócone lekcje to koncepcja powstała w Stanach Zjednoczonych pod koniec ubiegłego wieku i zyskująca w środowisku edukacyjnym coraz większą popularność. Jej idea polega na zmianie kolejności faz nauczania, czyli etapów prezentacji nowego materiału i jego powtarzania. W odwróconej szkole, uczniowie oglądają w domu przygotowaną przez nauczyciela prezentację w formie multimedialnej, a na zajęciach powtarzają, ćwiczą w praktyce i utrwalają to, co widzieli, dzięki czemu poza szkołą mogą uczyć się w odpowiednim dla siebie tempie i czasie, a na lekcjach wyjaśniać wątpliwości, dyskutować, pracować nad wspólnymi projektami i korzystać z indywidualnej pomocy nauczyciela.

Główny cel odwróconego nauczania (*flip teaching*) to wykorzystanie nowych technologii w celu zapewnienia uczniom spersonalizowanej edukacji, dostosowanej do ich możliwości i zdolności oraz efektywniejszego gospodarowania czasem lekcyjnym. Filmy edukacyjne, które uczniowie mogą oglądać samodzielnie lub z rodzicami, trwają ją zazwyczaj ok. 10-20 minut i zawierają informacje, których prezentacja w klasie zajęłaby zwykle całą godzinę. Nauczyciele mogą tworzyć na potrzeby danej lekcji własne nagrania lub odsyłać uczniów do istniejących już zasobów wysokiej jakości.

Główne zalety tej metodyki, z punktu widzenia nauczycieli, to możliwość przeznaczania całego czasu lekcyjnego na rozwiązywanie problemów, udzielanie odpowiedzi na pytania, indywidualną pracę z uczniami i budowanie z nimi odpowiednich relacji, oraz unikanie rutyny dzięki wyzwoleniu z konieczności wielokrotnego powtarzania w ciągu dnia tych samych wykładów dla różnych klas. Wykorzystywanie filmów pozwala też mniej wykwalifikowanym pedagogom na uczenie się od lepszych kolegów i nagrywanie własnych wersji dobrze prowadzonych lekcji, uczniom z kolei – na odtwarzanie nowych informacji i objaśnień nowych pojęć, w domu lub wybranym przez siebie miejscu oraz czasie, tyle razy ile uznają za potrzebne, bez obawy o narażenie się na kpiny rówieśników, czy o spowalnianie tempa lekcji; odbiorcy mogą też zapisywać swoje pytania i wątpliwości i wysyłać je nauczycielom drogą elektroniczną.

Wyzwania związane z *flipped classroom* to m.in. brak gwarancji, że polecane filmy zostaną obejrzone i związana z tym konieczność stosowania różnych technik aktywizacji uczniów, zwiększanie i tak już dużego wymiaru czasu, jaki dzieci spędzają przed ekranami komputerów i telewizorów oraz ograniczenia wynikające z nierówności społeczno-ekonomicznych i podziału cyfrowego (nie wszyscy uczniowie mają w domu laptopy, iPady i Internet). Szczególną rolę w staraniach o zapewnienie wszystkim równych szans edukacyjnych

i zwiększenie potencjału e-edukacji mogą odegrać bibliotekarze i biblioteki, zapewniając dostęp do komputerów, poradników online i zasobów, dobieranych do potrzeb i stylu uczenia się każdego dziecka.